

SPIS TREŚCI:

XVA1. KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA	s. 2
XVA2. JĘZYK WYPOWIEDZI PUBLICZNYCH.....	s. 10
XVA3. JĘZYK REKLAMY	s. 16
XVA4. TECHNIKI PERSWAZJI.....	s. 18
XVA5. REDAKCJA TEKSTÓW UŻYTKOWYCH.....	s. 23
XVA6. JĘZYK W RELACJACH SPOŁECZNYCH.....	s. 28
XVA7. PRAKTYKA CIĄGŁA W INSTYTUCJACH ŻYCIA PUBLICZNEGO LUB MEDIACH	s. 33
XVB8. KOMUNIKACJA W MEDIACH MASOWYCH.....	s. 36
XVB9. RETORYKA DZIENNIKARSKA.....	s. 39
XVB10. WSPÓŁCZESNE MEDIA W POLSCE Z LEKTORATEM PRASY KRAJOWEJ	s. 44

Sylabusy przedmiotów modułu filologicznego – studia 2. stopnia
KIERUNEK FILOLOGIA POLSKA; rok akademicki 2012/2013
MODUŁ XV: KULTURA SPOŁECZNA I MEDIALNA

XV A. MODUŁ Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW JĘZYKOZNAWCZYCH I PR
XVA1. KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA:
rok akademicki 2012/2013

(1) Nazwa przedmiotu	Komunikacja interpersonalna								
(2) Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny/ Instytut Filologii Polskiej/ Zakład Języka Polskiego								
(3) Kod przedmiotu	XVA1								
(4) Studia	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Kierunek studiów</th> <th style="width: 33%;">Poziom kształcenia</th> <th style="width: 33%;">Forma studiów</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Filologia polska</td> <td>Drugiego stopnia</td> <td>Stacjonarne</td> </tr> </tbody> </table>			Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów	Filologia polska	Drugiego stopnia	Stacjonarne
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów							
Filologia polska	Drugiego stopnia	Stacjonarne							
(5) Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalności <i>kultura społeczna i medialna</i>								
(6) Rok i semestr studiów	Pierwszy/ semestr drugi								
(7) Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	prof. dr hab. Kazimierz Ożóg								
(8) Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Pracownicy Zakładu Języka Polskiego								
(9) Cele zajęć z przedmiotu									
<p>C1. Rozszerzenie wiadomości o procesie komunikacji językowej ze szczególnym uwzględnieniem kontaktów międzyludzkich twarzą w twarz.</p> <p>C2. Omówienie elementów i determinantów mających wpływ na kształt aktu komunikacji interpersonalnej.</p> <p>C3. Pokazanie student/k/om, w jaki sposób komunikacja wpływa na kształt życia człowieka we współczesnym świecie, na kreowanie i wyrażanie jego doświadczeń językowych, kulturowych i społecznych.</p> <p>C4. Uświadomienie student/k/om, jak ważna jest umiejętność dostrzegania wpływu komunikacji na ich życie oraz umiejętność korzystania z badań nad komunikacją, zwłaszcza umiejętność stosowania odpowiednich metod/strategii komunikacyjnych w codziennych doświadczeniach komunikacyjnych, by osiągać założone cele komunikacyjne, czyli aby akt komunikacji kończył się powodzeniem.</p>									
(10) Wymagania wstępne	Student/ka powinien/powinna znać podstawowe pojęcia z zakresu aktu komunikacji (nadawca, odbiorca, kontekst, komunikat, kontakt, kod, funkcje) oraz schemat komunikacji językowej R. Jakobsona.								

(11) Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XVA1_W01 Student/ka definiuje pojęcia z zakresu komunikacji interpersonalnej.</p> <p>XVA1_W02 Student/ka charakteryzuje elementy i uwarunkowania porozumienia międzyludzkiego.</p> <p>XVA1_W03 Student/ka opisuje model i strategie działań interakcyjno-komunikacyjnych.</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XVA1_U01 Student/ka wdraża metody/strategie komunikacyjne w codziennych doświadczeniach komunikacyjnych – w ustnej wypowiedzi egzaminacyjnej.</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XVA1_K01 Student/ka dba o własną sprawność komunikacyjną. XVA1_K02 Student/ka jest otwarty/a na przeobrażenia w procesie komunikacji międzyludzkiej.</p>				
	(12) Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin				
Wykład – 15 godzin					
(13) Treści programowe					
Lp.	Treści programowe				Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do problematyki komunikacji interpersonalnej: ogólna charakterystyka przedmiotu (cele i zadania), problematyka wykładów, lektury, metody oceny.				1
2.	Wyjaśnienie pojęć: komunikacja interpersonalna / międzyludzka / twarzą w twarz.				1
3.	Spółeczno-kulturowe uwarunkowania procesu komunikacji: komunikacja a interakcja, interakcja twarzą w twarz, interakcja komunikacyjna a interakcja językowa.				2
4.	Nadawczo-odbiorczy model działań interakcyjno-komunikacyjnych: konsytuacja (sytuacja), akt nadawczy, akt odbiorczy.				2
5.	Proces komunikacji: bariery komunikacyjne, strategie nadawczo-odbiorcze w komunikacji.				2
6.	Środki językowe (werbalne, niewerbalne) i pozajęzykowe (parajęzykowe, suprasegmentalne) stosowane przez aktantów w akcie interakcji komunikacyjnej.				2
7.	Kompetencja komunikacyjna, grzeczność i kultura zachowań językowych.				2
8.	Akt komunikacji międzyludzkiej a akt mowy (lokucja, illokucja, perlokucja, intencjonalność, fortunność, eksplicytność, implicytność). Maksymy Greice'a. Perswazja i manipulacja w komunikacji interpersonalnej.				2
9.	Podsumowanie wykładów.				1
(14) Metody dydaktyczne	Wykład, wykład z prezentacją multimedialną				
(15) Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Egzamin ustny				
(16) Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	XVA1_W01	<60%	>60%	>75%	>90%

	XVA1_W02	<60%	>60%	>75%	>90%
	XVA1_W03	<60%	>60%	>75%	>90%
	XVA1_U01	<60%	>60%	>75%	>90%
(17) Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność		Liczba godzin/ nakład pracy studenta		
	Wykład		15 godz.		
	Samodzielna lektura		50 godz.		
	Samodzielne przygotowanie do egzaminu		35 godz.		
	Egzamin		1 godz.		
	Suma godzin		101 godz.		
	Liczba punktów ECTS		4		
(18) Język wykładowy	Język polski				
(19) Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie przewiduje się.				
(20) Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Bańko Mirosław (red.), 2006, <i>Polszczyzna na co dzień</i>, Warszawa.</p> <p>[Rozdz. 2. Dorota Zdunkiewicz-Jedynak, <i>ABC stylistyki: Estetyka wypowiedzi, Etyka komunikacji językowej</i>, s. 33-43, Rozdz. 4. Elżbieta Wierzbicka-Piotrowska, <i>Funkcje wypowiedzi</i>, s. 177-179, Maksymy konwersacyjne, s. 183-185, <i>Manipulacja językowa</i>, s. 185-186, <i>Perswazja</i>, s. 197-200. Rozdz. 5. Małgorzata Marcjanik, <i>ABC grzeczności językowej</i>, s. 231-310.</p> <p>Bartmiński Jerzy, Majer-Baranowska Urszula (red.), 2005, <i>Bariery i pomosty w komunikacji językowej Polaków</i>, Lublin.</p> <p>[Stanisław Grabias, <i>Interakcja językowa i jej uwarunkowania</i>, s. 19-44;</p> <p>Krystyna Skarżyńska, <i>Bariery komunikacji: indywidualne, grupowe, społeczne</i>, s. 45-67]</p> <p>Głodowski Włodzimierz, 1999, <i>Bez słowa. Komunikacyjne funkcje zachowań niewerbalnych</i>, Warszawa.</p> <p>Grabias Stanisław, 1994, <i>Język w zachowaniach społecznych</i>, Lublin.</p> <p>[Rozdz. 4. <i>Spoleczne uwarunkowania zachowań językowych</i>, s. 215-294]</p> <p>Marcjanik Małgorzata, 2007, <i>Grzeczność w komunikacji językowej</i>, Warszawa</p> <p>[Rozdz. 1. <i>Wprowadzenie teoretyczno-metodologiczne</i>,</p> <p>Rozdz. 2. <i>Grzeczność w komunikowaniu interpersonalnym (w bezpośrednich rozmowach)</i>].</p> <p>Zgólkowie Halina i Tadeusz, 2001, <i>Językowy savoir-vivre. Praktyczny poradnik posługiwania się polszczyzną w sytuacjach oficjalnych i towarzyskich</i>,</p>				

Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

Bartmiński Jerzy (red.), 1991, Język a Kultura, t. 4, Funkcje języka i wypowiedzi, Wrocław.

Jarząbek Krystyna, 1993, Mimika jako element komunikacji międzyludzkiej, „Studia Semiotyczne” XVIII, s. 67-76.

Jarząbek Krystyna, 1993, Znakowe ruchy rąk jako istotny element porozumiewania się ludzi, „Socjolingwistyka” 12-13, s. 285-297.

Jarząbek Krystyna, 1994, Kinetyczne formy powitań i pożegnań, „Etnolingwistyka” 6, s. 65-81.

Karwat Mirosław, 2007, O złośliwej dyskredytacji. Manipulowanie wizerunkiem przeciwnika, Warszawa.

Knapp Mark L., Hall Judith A., 2000, Komunikacja niewerbalna w interakcjach międzyludzkich, Wrocław.

Nęcki Zbigniew, 1992, Komunikowanie interpersonalne, Wrocław.

Nęcki Zbigniew (red.), 1989, Z zagadnień komunikowania interpersonalnego, Kraków.

Pease Allan i Barbara, 2007, Mowa ciała, Poznań.

Pisarkowa Krystyna, 1994, O komunikatywnej funkcji przemilczenia, [w:] tejże: Z pragmatycznej stylistyki, semantyki i historii języka. Wybór zagadnień, Kraków, s. 25-33.

Taras Bożena, 2006, O akcie komunikacji międzyludzkiej – dawniej i współcześnie – słów kilka (na przykładzie folkloru tanecznego ziemi rzeszowskiej), w: Teksty kultury. Oblicza komunikacji XXI wieku 2, red. J. Mazur, M. Rzeszutko-Iwan, Lublin, s. 361-371.

Wasilewski Jacek, 2006, Retoryka dominacji, Warszawa.

Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XVA2_W01 - student/ka charakteryzuje różne rodzaje wypowiedzi publicznych</p> <p>XVA2_W02 - student/ka wskazuje specyficzne elementy językowej organizacji wypowiedzi publicznych;</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XVA2_U01 - student/ka analizuje wypowiedzi publiczne, zwracając szczególną uwagę na język tekstów;</p>
--------------------	---

	<p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XVA2_K01 - student/ka jest zorientowany/a na pogłębianie wiedzy zdobytej na ćwiczeniach.</p>
<p>Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin</p>	
<p>Ćwiczenia audytoryjne - 15 godz.</p>	
<p>Treści programowe</p>	
<p>Język, mowa, mówienie, tekst; akty mowy i ich klasyfikacja; retoryka kategorii osobowych – 2 godz.</p> <p>Typy komunikowania publicznego – 1 godz.</p> <p>Istota oficjalności i nieoficjalności kontaktu językowego; cele i typy komunikowania publicznego- 1godz.</p> <p>Dyskurs medialny (prasa, radio, telewizja), kolokwializacja języka mediów – 2 godz.</p> <p>Język promocji i reklamy – 2 godz.</p> <p>Charakterystyka sytuacji komunikacyjnej w dyskursie politycznym – 2 godz.</p> <p>Stereotypy języka wypowiedzi publicznych – 1 godz.</p> <p>Elementy emocjonalne wypowiedzi publicznych – 1 godz.</p> <p>Etyka słowa, manipulacja językowa, nowomowa – 1 godz.</p> <p>Język w urzędach – 1 godz.</p> <p>Obserwacja środków językowych w publicznych wypowiedziach mówionych i w wypowiedziach pisanych – 1 godz.</p>	
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Analiza tekstów, praca grupach, elementy wykładu.</p>
<p>Sposób(y) i forma(y) zaliczenia</p>	<p>Ocena formatywna (bieżąca):</p> <p>F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (každorazowo podczas trwania zajęć);</p> <p>F2. Ocena zadanej pracy (praca zaliczeniowa zawierająca analizę językową</p>

	<p>wybranego tekstu (politycznego, medialnego), ocena z testu);</p> <p>Ocena podsumowująca:</p> <p>P1. Ocena wynikająca z oceny za test zaliczeniowy *;</p> <p>*Wskazane formy ocen odnoszą się do wszystkich założonych w niniejszym sylabusie efektów kształcenia.</p> <p>Weryfikacja efektów kształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3 efekty sprawdzone na podstawie testu zaliczeniowego, 2. 1 efekt sprawdzony na podstawie przygotowanej pracy. 				
Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	XVA2_W01	Student/ka nie potrafi scharakteryzować ani jednego rodzaju wypowiedzi publicznych, nie zna zaleconej literatury przedmiotu.	Student/ka potrafi wyczerpująco scharakteryzować co najmniej 1 rodzaj wypowiedzi publicznych prezentowanych na zajęciach, w znikomym stopniu orientuje się w zaleconej literaturze przedmiotu.	Student/ka potrafi wyczerpująco scharakteryzować co najmniej 2 rodzaje wypowiedzi publicznych prezentowanych na zajęciach, dobrze orientuje się w zaleconej literaturze przedmiotu.	Student/ka potrafi wyczerpująco scharakteryzować wszystkie prezentowane na zajęciach rodzaje wypowiedzi publicznych, bardzo dobrze orientuje się w zaleconej literaturze przedmiotu.
	XVA2_W02	Student/ka nie potrafi wskazać specyficznych elementów językowych omawianych na zajęciach wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie dostatecznym wskazuje specyficzne elementy językowe omawianych na zajęciach wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie dobrym wskazuje specyficzne elementy językowe omawianych na zajęciach wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie bardzo dobrym wskazuje specyficzne elementy językowe omawianych na zajęciach wypowiedzi publicznych.
	XVA2_U01	Student/ka nie potrafi dokonać językowej analizy wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie dostatecznym dokonuje analizy językowej wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie dobrym dokonuje analizy językowej wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie bardzo dobrym dokonuje analizy językowej wypowiedzi publicznych.
	XVA2_K01	Student/ka nie dąży do sprawnego	Student/ka dąży w znikomym	Student/ka dąży do sprawnego komunikowania	Student/ka dąży do sprawnego komunikowania

	komunikowania się poprzez wykorzystanie wiedzy o języku wypowiedzi publicznej w praktyce.	stopniu do sprawnego komunikowania się poprzez wykorzystanie wiedzy o języku wypowiedzi publicznej w praktyce.	się poprzez wykorzystanie wiedzy o języku wypowiedzi publicznej w praktyce.	się poprzez wykorzystanie wiedzy o języku wypowiedzi publicznej w praktyce.
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność	Liczba godzin/nakład pracy studenta		
	ćwiczenia	15 godz.		
	przygotowanie do ćwiczeń	20 godz.		
	czas na przygotowanie pracy zaliczeniowej	15 godz.		
	udział w konsultacjach	2 godz.		
	przygotowanie referatu	8 godz.		
	suma godzin	60 godz.		
	liczba punktów ECTS	2		
Język wykładowy	Język polski			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	-			
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bralczyk J. (2000), <i>Język na sprzedaż</i>. Warszawa. 2) Bralczyk J./Mosiołek-Kłosińska K. (red.) (2000), <i>Język w mediach masowych</i>. Warszawa. 3) Dunaj B. (1985), <i>Sytuacja komunikacyjna a zróżnicowanie polszczyzny mówionej</i>. „Język Polski” LXV, nr 2-3, s. 88-98. 4) Dunaj B. (1994), <i>Kategoria oficjalności [w:] Współczesna polszczyzna mówiona w odmianie opracowanej (oficjalnej)</i>, red. Zofia Kurzowa, Władysław Śliwiński. Kraków 1994, s.23-31. 5) Fras J. (2005), <i>Komunikacja polityczna, wybrane zagadnienia gatunków i języka wypowiedzi</i>, Wrocław. 6) Głowiński, M. (1991), <i>Nowomowa po polsku</i>. Warszawa. 7) Goban – Klas T.(1999), <i>Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia i Internetu</i>, Kraków 1999. 8) Grabias S. (1994), <i>Język w zachowaniach społecznych</i>, Lublin. 9) Krzyżanowski P./Nowak, P. (red.) (2004), <i>Manipulacja w języku</i>. Lublin. 10) Lalewicz J. (1983), <i>Retoryka kategorii osobowych</i>, [w:] <i>Tekst i zdanie. Zbiór studiów</i> pod red. T. Dobrzyńskiej i E. Janus, Wrocław. 11) Lewicki A. M., Nowak P. (2000), <i>Manipulacja językowa w mediach</i>, [w:] <i>Język w mediach masowych</i> pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa. 12) Mosiołek-Kłosińska K. (2000), <i>Wulgaryzacja języka w mediach</i>, [w:] <i>Język w mediach masowych</i> pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa. 			

- 13) Ożóg K. (2011), *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*. Rzeszów.
- 14) Ożóg K. (2004), *Język w służbie polityki. Język kształt kampanii wyborczych*. Rzeszów.
- 15) Pawelec R., Zdunkiewicz-Jedynak D., *Poradnik. Jak pisać?*, Warszawa 2003.
- 16) Pisarek W. (2002), *Nowa retoryka dziennikarska*. Kraków.
- 17) Podracki J. (2000), *Potoczne elementy językowe w polszczyźnie radia i telewizji*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.
- 18) Satkiewicz H. (2000), *Językowe przejawy agresji w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.
- 19) Smółkowa T. (2000), *Nowe słownictwo w prasie*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.
- 20) Wolny-Zmorzyński K., Kaliszewski A., Furman W., *Gatunki dziennikarskie: teoria-praktyka-język*, Warszawa 2006.
- 21) Wilkoń A. (1987), *Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny*, Katowice.
- 22) *Współczesna polszczyzna mówiona w odmianie opracowanej (oficjalnej)*, pod red. Z. Kurzowej, W. Śliwińskiego, Kraków 1994.
- 23) Zdunkiewicz-Jedynak D. (1996), *Językowe środki perswazji w kazaniu*, Kraków.

Literatura uzupełniająca:

- 1) Bańkowska E./Mikołajczuk A. (red.) (2003), *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*. Warszawa.
- 2) Bartmiński J., *Podstawy lingwistycznych badań nad stereotypem*, w: *Stereotyp jako przedmiot lingwistyki. Teoria, metodologia, analizy empiryczne*, red. J. Anusiewicz, J. Bartmiński, Wrocław 1998.
- 3) Bauer Z./Chudziński E. (2000), *Dziennikarstwo i świat mediów*. Kraków (rozdział II „Genologia i retoryka dziennikarska”).
- 4) Buttler D., *Uwagi o poprawności stylu urzędowego* „Poradnik Językowy”, 1968/10.
- 5) Dziubka K., *Wartości polityczne*, w: *Studia z teorii polityki*, red. A.W. Jabłoński; L. Sobkowiak, tom 1, Wrocław 1999.
- 6) Frasz J. (1999), *Dziennikarski warsztat językowy*. Wrocław.
- 7) Grabias S., *O ekspresywności języka*, Lublin 1981.
- 8) Grzesiuk A., *Składnia wypowiedzi emocjonalnych*, Lublin 1995.
- 9) Lewandowska-Tarasiuk E. (2001), *Sztuka wystąpień publicznych czyli jak zostać dobrym mówcą*, Warszawa.
- 10) Lewiński P.H. (1999), *Retoryka reklamy*, Wrocław.
- 11) Lubaś W. (2000), *Słownictwo potoczne w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.
- 12) Majkowska G. (1989), *Problemy współczesnej normy językowej*. [w:] *Zeszyty Prasoznawcze*. 1, 57-69.
- 13) Markowski A. (2000), *Jawne i ukryte zapożyczenia leksykalne w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.
- 14) Mostowik P./Żukowski W. (2001), *Ustawa o języku polskim. Komentarz*. Warszawa.
- 15) Ożóg K., *Pauperyzacja języka współczesnej polityki*, Rzeszów 2006.
- 16) Pisarek W. (2004), *Transformacje komunikacji społecznej w drugiej połowie XX wieku*. [w:] *Zeszyty Prasoznawcze*. XLVII/1-2, 18–31.
- 17) Sobkowiak L. (1999), *Komunikacja polityczna*, [w:] Andrzej W. Jabłoński, Leszek Sobkowiak (red.) *Studia z teorii polityki*, tom I, Wrocław.

	<p>18) Sokołowski M., <i>Media a komunikowanie Polityczne</i>, Redakcja Naukowa, Toruń 2009.</p> <p>19) Szreniawski P, <i>Nauka o polityce administracji</i>, Rzeszów 2008.</p> <p>20) Warchala, J. (2003), <i>Kategoria potoczności w języku</i>. Katowice.</p> <p>21) Wiszniewski A. (1994), <i>Jak przekonująco mówić i przemawiać</i>, Warszawa.</p> <p>22) Zdunkiewicz-Jedynak D. (2001), <i>Jak to napisać? Poradnik redagowania i komponowania tekstu</i>. Warszawa.</p>
--	---

XVA2. JEZYK WYPOWIEDZI PUBLICZNYCH:
rok akademicki 2012/2013

Nazwa przedmiotu	Język wypowiedzi publicznych	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej, Zakład Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XVA2	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	Studia drugiego stopnia	Studia stacjonarne
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot modułu kultura społeczna i medialna, językoznawczy	
Rok i semestr studiów	Rok pierwszy, semestr pierwszy	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr Robert Słabczyński	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	dr Małgorzata Kułakowska, dr Agnieszka Myszka, dr Ewa Oronowicz-Kida, dr Grażyna Filip, dr Urszula Gajewska, dr Wioletta Kochmańska, dr Maria Krauz, dr Ewa Błachowicz, dr Bożena Taras, dr Robert Słabczyński	
Cele zajęć z przedmiotu		
Zapoznanie studentów z właściwościami wypowiedzi publicznych; kształtowanie umiejętności rozpoznawania tych właściwości w tekstach .		
Wymagania wstępne	Ogólna wiedza o języku polskim nabyta na poprzednich poziomach kształcenia	

Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XVA2_W01 - student/ka charakteryzuje różne rodzaje wypowiedzi publicznych</p> <p>XVA2_W02 - student/ka wskazuje specyficzne elementy językowej organizacji wypowiedzi publicznych;</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XVA2_U01 - student/ka analizuje wypowiedzi publiczne, zwracając szczególną uwagę na język tekstów;</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XVA2_K01 - student/ka jest zorientowany/a na pogłębianie wiedzy zdobytej na ćwiczeniach.</p>
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Ćwiczenia audytoryjne - 15 godz.	
Treści programowe	
<p>Język, mowa, mówienie, tekst; akty mowy i ich klasyfikacja; retoryka kategorii osobowych – 3g.</p> <p>Istota oficjalności i nieoficjalności kontaktu językowego; cele i typy komunikowania publicznego- 1g.</p> <p>Dyskurs medialny (prasa, radio, telewizja), język reklamy, kolokwializacja języka mediów – 4 g.</p> <p>Charakterystyka sytuacji komunikacyjnej w dyskursie politycznym – 2 g.</p> <p>Charakterystyka sytuacji komunikacyjnej w dyskursie duszpasterskim – 2 g.</p> <p>Etyka słowa, manipulacja językowa, nowomowa – 2 g.</p> <p>Obserwacja środków językowych w publicznych wypowiedziach mówionych i w wypowiedziach pisanych – 2 g.</p>	
Metody dydaktyczne	Analiza tekstów, praca grupach, elementy wykładu.
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	<p>Ocena formatywna (bieżąca):</p> <p>F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (každorazowo podczas trwania zajęć);</p> <p>F2. Ocena zadanej pracy (praca zaliczeniowa zawierająca analizę językową wybranego tekstu (politycznego, medialnego, duszpasterskiego), ocena referatu);</p> <p>Ocena podsumowująca:</p>

	<p>P1. Ocena wynikająca z oceny za referat i pracy zaliczeniowej *;</p> <p>*Wskazane formy ocen odnoszą się do wszystkich założonych w niniejszym sylabusie efektów kształcenia.</p> <p>Weryfikacja efektów kształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3 efekty sprawdzone na podstawie przygotowanej pracy zaliczeniowej, 2. 1 efekt sprawdzony na podstawie przygotowanego referatu. 				
Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	XVA2- _W01	Student/ka nie potrafi scharakteryzować ani jednego rodzaju wypowiedzi publicznych, nie zna zalecanej literatury przedmiotu.	Student/ka potrafi wyczerpująco scharakteryzować co najmniej 1 rodzaj wypowiedzi publicznych prezentowanych na zajęciach, w znikomym stopniu orientuje się w zalecanej literaturze przedmiotu.	Student/ka potrafi wyczerpująco scharakteryzować co najmniej 2 rodzaje wypowiedzi publicznych prezentowanych na zajęciach, dobrze orientuje się w zalecanej literaturze przedmiotu.	Student/ka potrafi wyczerpująco scharakteryzować wszystkie prezentowane na zajęciach rodzaje wypowiedzi publicznych, bardzo dobrze orientuje się w zalecanej literaturze przedmiotu.
	XVA2- _W02	Student/ka nie potrafi wskazać specyficznych elementów językowych omawianych na zajęciach wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie dostatecznym wskazuje specyficzne elementy językowe omawianych na zajęciach wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie dobrym wskazuje specyficzne elementy językowe omawianych na zajęciach wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie bardzo dobrym wskazuje specyficzne elementy językowe omawianych na zajęciach wypowiedzi publicznych.
	XVA2- _U01	Student/ka nie potrafi dokonać językowej analizy wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie dostatecznym dokonuje analizy językowej wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie dobrym dokonuje analizy językowej wypowiedzi publicznych.	Student/ka na poziomie bardzo dobrym dokonuje analizy językowej wypowiedzi publicznych.
	XVA2- _K01	Student/ka nie potrafi wymienić ani jednej publikacji	Student/ka potrafi wymienić kilka publikacji dotyczących	Student/ka potrafi wymienić co najmniej 6 publikacji	Student/ka potrafi wymienić co najmniej 9 publikacji

		spoza zalecanej literatury przedmiotu.	literatury przedmiotu spoza listy literatury podstawowej i uzupełniającej.	dotyczących literatury przedmiotu spoza listy literatury podstawowej i uzupełniającej.	dotyczących literatury przedmiotu spoza listy literatury podstawowej i uzupełniającej.
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność		Liczba godzin/nakład pracy studenta		
	ćwiczenia		15 godz.		
	przygotowanie do ćwiczeń		20 godz.		
	czas na przygotowanie pracy zaliczeniowej		15 godz.		
	udział w konsultacjach		2 godz.		
	przygotowanie referatu		8 godz.		
	suma godzin		60 godz.		
	liczba punktów ECTS		2		
Język wykładowy	Język polski				
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	-				
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Bralczyk J. (2000), <i>Język na sprzedaż</i>. Warszawa.</p> <p>Bralczyk J./Mosiołek-Kłosińska K. (red.) (2000), <i>Język w mediach masowych</i>. Warszawa.</p> <p>Dunaj B. (1985), <i>Sytuacja komunikacyjna a zróżnicowanie polszczyzny mówionej</i>. „Język Polski” LXV, nr 2-3, s. 88-98.</p> <p>Dunaj B. (1994), <i>Kategoria oficjalności [w:] Współczesna polszczyzna mówiona w odmianie opracowanej (oficjalnej)</i>, red. Zofia Kurzowa, Władysław Śliwiński. Kraków 1994, s.23-31.</p> <p>Fras J. (2005), <i>Komunikacja polityczna, wybrane zagadnienia gatunków i języka wypowiedzi</i>, Wrocław.</p> <p>Głowiński, M. (1991), <i>Nowomowa po polsku</i>. Warszawa.</p> <p>Goban – Klas T.(1999), <i>Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia i Internetu</i>, Kraków 1999.</p>				

- Grabias S. (1994), *Język w zachowaniach społecznych*, Lublin.
- Krzyżanowski P./Nowak, P. (red.) (2004), *Manipulacja w języku*. Lublin.
- Lalewicz J. (1983), *Retoryka kategorii osobowych*, [w:] *Tekst i zdanie. Zbiór studiów* pod red. T. Dobrzyńskiej i E. Janus, Wrocław.
- Lewicki A. M., Nowak P. (2000), *Manipulacja językowa w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.
- Mosiołek-Kłosińska K. (2000), *Wulgaryzacja języka w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.
- Ożóg K. (2011), *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*. Rzeszów.
- Ożóg K. (2004), *Język w służbie polityki. Język kształt kampanii wyborczych*. Rzeszów.
- Pisarek W. (2002), *Nowa retoryka dziennikarska*. Kraków.
- Podracki J. (2000), *Potoczne elementy językowe w polszczyźnie radia i telewizji*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa
- Satkiewicz H. (2000), *Językowe przejawy agresji w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.
- Smólkowa T. (2000), *Nowe słownictwo w prasie*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.
- Wilkoń A. (1987), *Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny*, Katowice.
- Współczesna polszczyzna mówiona w odmianie opracowanej (oficjalnej)*, pod red. Z. Kurzowej, W. Śliwińskiego, Kraków 1994.
- Zdunkiewicz-Jedynak D. (1996), *Językowe środki perswazji w kazaniu*, Kraków.
- Literatura uzupełniająca:**
- Bańkowska E./Mikołajczuk A. (red.) (2003), *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*. Warszawa.
- Bauer Z./Chudziński E. (2000), *Dziennikarstwo i świat mediów*. Kraków (rozdział II „Genologia i retoryka dziennikarska”).
- Fras J. (1999), *Dziennikarski warsztat językowy*. Wrocław.
- Lewandowska-Tarasiuk E. (2001), *Sztuka występów publicznych czyli jak*

zostać dobrym mówcą, Warszawa.

Lewiński P.H. (1999), *Retoryka reklamy*, Wrocław.

Lubaś W. (2000), *Słownictwo potoczne w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.

Majkowska G. (1989), *Problemy współczesnej normy językowej*. [w:] *Zeszyty Prasoznawcze*. 1, 57-69.

Markowski A. (2000), *Jawne i ukryte zapożyczenia leksykalne w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych* pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa.

Mostowik P./Żukowski W. (2001), *Ustawa o języku polskim. Komentarz*. Warszawa.

Pisarek, W. (2004), *Transformacje komunikacji społecznej w drugiej połowie XX wieku*. [w:] *Zeszyty Prasoznawcze*. XLVII/1-2, 18–31.

Sobkowiak L. (1999), *Komunikacja polityczna*, [w:] Andrzej W. Jabłoński, Leszek Sobkowiak (red.) *Studia z teorii polityki*, tom I, Wrocław.

Warchala, J. (2003), *Kategoria potoczności w języku*. Katowice.

Wiszniewski A. (1994), *Jak przekonująco mówić i przemawiać*, Warszawa.

Zdunkiewicz-Jedynak D. (2001), *Jak to napisać? Poradnik redagowania i komponowania tekstu*. Warszawa.

XVA3. JEZYK REKLAMY:

rok akademicki 2012/2013

(1) Nazwa przedmiotu	Język reklamy	
(2) Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej/Zakład Języka Polskiego	
(3) Kod przedmiotu	XVA3	
(4) Studia		
	Kierunek studiów	Poziom kształcenia
	Filologia polska	II stopnia
		Forma studiów
		stacjonarne
(5) Rodzaj przedmiotu	p. specjalności kultura społeczna i medialna, językoznawczy	
(6) Rok i semestr studiów	Rok drugi/semestr III	
(7) Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Prof. dr hab. Kazimierz Ożóg	
(8) Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z	Prof. dr hab. dr Ewa Błachowicz, dr Bożena Taras	

przedmiotu					
(9) Cele zajęć z przedmiotu					
C1. Poznanie historii reklamy w Polsce i na świecie. C2. Definiowanie reklamy jako zjawiska z różnych obszarów komunikacyjnych. C3. Poznanie budowy komunikatu reklamowego i mechanizmów perswazyjnych. C4. Określenie cech językowych reklamy.					
(10) Wymagania wstępne		Wiedza zdobyta na przedmiotach studiów pierwszego stopnia: nauka o komunikowaniu, leksykologia i leksykografia, stylistyka praktyczna, kultura języka			
(11) Efekty kształcenia		<p>Wiedza: XVA3_W01 – student/ka definiuje reklamę jako komunikat językowy XVA3_W02 – student/ka zna językowe mechanizmy perswazyjne w reklamie</p> <p>Umiejętności: XVA3_U01 - student/ka analizuje język tekstów reklamowych pod kątem poprawności, atrakcyjności i skuteczności</p> <p>Kompetencje społeczne: XVA3_K02 – student/ka dąży do sprawnego komunikowania się w różnych obszarach perswazyjnego użycia języka</p>			
(12) Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin					
ćwiczenia audytorijne – 15 godz.					
(13) Treści programowe					
1) Historia reklamy w Polsce i na świecie – 1 godz. 2) Budowa komunikatu reklamowego – 1 godz. 3) Językowe mechanizmy perswazji – 2 godz. 4) Środki stylistyczno-językowe w reklamie – 2 godz. 5) Językowy kształt sloganu reklamowego – 2 godz. 6) Reklama jako komunikat językowy (analiza przypadków) – 3 godz. 7) Tworzenie reklamy (ćwiczenia) – 2 godz. 8) Wpływ reklamy na zachowania językowe – 2 godz.					
(14) Metody dydaktyczne		analiza i interpretacja tekstów badawczych, rozwiązywanie ćwiczeń językowych, praca w grupach			
(15) Sposób(y) i forma(y) zaliczenia		<p>Ocena formatywna (bieżąca): F1. Ocena aktywności studenta/ki na zajęciach. F2. Ocena zadanej pracy w trakcie zajęć.</p> <p>Ocena podsumowująca: P1. Ocena z pracy zaliczeniowej sprawdzającej stan wiedzy uzyskanej na zajęciach.</p>			
(16) Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Efekt 1 XVA3_W01		Student/ka nie potrafi zdefiniować reklamy jako komunikatu językowego, nie wymienia ani jednej cechy	Student/ka potrafi ogólnie zdefiniować reklamę jako komunikat językowy, wymieniając niewiele cech	Student/ka potrafi dobrze zdefiniować reklamę jako komunikat językowy, wymieniając większość z jej	Student/ka potrafi bardzo dobrze zdefiniować reklamę jako komunikat językowy, wymieniając

		konstrytuty-wnej.	konstrytuty-wnych.	cech konstrytuty-wnych.	wszystkie jej cechy konstrytutywne.
	Efekt 2 XVA3_ W02	Student/ka nie rozpoznaje mechani-zmów perswazy-jnych w języku.	Student/ka rozpoznaje tylko niektóre mechanizmy perswazyjne w języku.	Student/ka rozpoznaje większość mechanizmów perswazyjnych w języku.	Student/ka rozpoznaje wszystkie mechanizmy perswazyjne w języku.
	Efekt 3 XVA3_ U01	Student/ka nie potrafi zanalizować języka reklamy pod kątem poprawności, atrakcyjności i skuteczności.	Student/ka w znikomym stopniu analizuje język reklamy pod kątem poprawności, atrakcyjności i skuteczności.	Student/ka dobrze analizuje język reklamy pod kątem poprawności, atrakcyjności i skuteczności.	Student/ka bardzo dobrze analizuje język reklamy pod kątem poprawności, atrakcyjności i skuteczności.
	Efekt 4 XVA3_ K01	Student/ka nie dąży do sprawnego komunikowania się poprzez wykorzystanie wiedzy o mechanizmach perswazyjnych w języku.	Student/ka w znikomym stopniu dąży do sprawnego komunikowani a się poprzez wykorzystanie wiedzy o mechanizmach perswazyjnych w języku.	Student/ka dąży do sprawnego komunikowania się poprzez wykorzystanie wiedzy o mechanizmach perswazyjnych w języku.	Student/ka w pełnym zakresie dąży do sprawnego komunikowania się poprzez wykorzystanie wiedzy o mechanizmach perswazyjnych w języku.
(17) Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność			Liczba godzin/nakład pracy studenta	
	ćwiczenia			15 godz.	
	przygotowanie do ćwiczeń			15 godz.	
	udział w konsultacjach			10 godz.	
	przygotowanie pracy zaliczeniowej			30 godz.	
	samodzielna lektura dodatkowa			30 godz.	
	SUMA GODZIN			100 godz.	
	LICZBA PUNKTÓW ECTS			4	
(18) Język wykładowy	Język polski				
(19) Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	nie przewiduje się				
(20) Literatura	Literatura podstawowa: 1) J. Bralczyk, <i>Język na sprzedaż</i> , Warszawa 1996. 2) I. Kamińska-Szmaj, <i>Slogan reklamowy – budowa składniowa</i> , „Poradnik				

	<p>Językowy” 1996/4, s. 13-22.</p> <p>3) I. Kamińska-Szmaj, <i>Słownictwo charakterystyczne dla tekstów reklamowych</i>, „Poradnik językowy” 1998/6, s. 5-11.</p> <p>4) M. Kochan, <i>Slogany w reklamie i polityce</i>, Warszawa 2000.</p> <p>5) P.H. Lewiński – <i>Retoryka reklamy</i>, Wrocław 1999.</p> <p>6) K. Ożóg, <i>Kilka uwag o języku reklamy radiowej i telewizyjnej</i>, „Język Polski” 1995/4-5, s. 273-280.</p> <p>7) K. Ożóg, <i>Polszczyzna przelomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia</i>, Rzeszów 2001.</p> <p>8) E. Szczęsna, <i>Poetyka reklamy</i>, Warszawa 2001.</p> <p>9) R. Zimny, <i>Wartościowanie i magia w języku reklamy</i>, w: „Kreowanie świata w tekstach”, red. A.M. Lewicki, R. Tokarski, Lublin 1995</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>1) A. Benedikt, <i>Reklama jako proces komunikacyjny</i></p> <p>2) W. Chłopicki, J. Świątek, <i>Angielski w polskiej reklamie</i>, Kraków 2000.</p> <p>3) W. Chlebda, <i>Frazeologia w reklamie i reklama we frazeologii</i>, w: <i>frazeologii europejskiej I</i>, red. W. Chlebda, Warszawa 1996, s. 57-68.</p> <p>4) J. Kołodziej, <i>Reklama: gra słowami</i>, „Zeszyty Prasoznawcze” 1993/3-4, s. 78-91.</p> <p>5) B. Kwarciak, <i>Co trzeba wiedzieć o reklamie</i>, Kraków 1997.</p> <p>6) J. Lizak, <i>Język reklam dla dzieci</i>, Rzeszów 2006.</p> <p>7) R. Tokarski, <i>Mechanizmy perswazyjne w reklamie</i>, „Aida – media” 1995/10.</p>
--	--

XVA4. TECHNIKI PERSWAZJI:
rok akademicki 2012/2013

(1) Nazwa przedmiotu	Techniki perswazji	
(2) Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej, Zakład Języka Polskiego	
(3) Kod przedmiotu	XVA4	
(4) Studia		
	Kierunek studiów	Poziom kształcenia
	Filologia polska	Studia drugiego stopnia
		Forma studiów
		Studia stacjonarne
(5) Rodzaj przedmiotu	p. specjalności kultura społeczna i medialna, językoznawczy	
(6) Rok i semestr studiów	I rok, 1 i 2 semestr	
(7) Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Dr Maria Krauz	
(8) Imię i nazwisko	dr M. Krauz, dr W. Kochmańska, dr G. Filip, dr U. Gajewska	

osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	
(9) Cele zajęć z przedmiotu	
<p>C1. Poznanie typów perswazji zależnych od celu perswazyjnego i omówienie podstawowych mechanizmów perswazji.</p> <p>C2. Omówienie językowych środków służących przekonaniu kogoś do czegoś.</p> <p>C3. Wskazanie różnic między perswazją oraz manipulacją i omówienie wyrazów i połączeń wyrazów najczęściej stosowanych w manipulacji.</p>	
(10) Wymagania wstępne	Wiedza z przedmiotów językoznawczych objętych programem studiów, szczególnie; gramatyka opisowa, stylistyka praktyczna, komunikacja językowa, retoryka
(11) Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XVA4_W01 Student zna typy perswazji zależne od celu perswazyjnego oraz główne techniki perswazji.</p> <p>XVA4_W02 Rozpoznaje środki językowe i niejęzykowe służące sztuce przekonywania i namawiania.</p> <p>XVA4_W03 Rozróżnia mechanizmy perswazji i manipulacji.</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XVA4_U01 Rozwija umiejętność kreatywnego myślenia, tworząc teksty, w których dominuje funkcja perswazyjna (reklama, ulotka wyborcza, przemówienie, grzecznościowe akty mowy: komplement, chwalenie się itp.)</p> <p>XVA4_U02 Poddaje krytyce teksty o funkcji manipulacyjnej. Analizuje mechanizmy manipulacji i metody jej demaskowania.</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XVA4_K01 Dzięki znajomości technik perswazyjnych i manipulacyjnych wykazuje odpowiedzialność za wypowiedziane sądy.</p> <p>XVA4_K02 Wypracowuje metody osiągania własnego celu. Poznanie metod perswazyjnych i manipulacyjnych służy obronie przed manipulacją.</p>
(12) Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Ćwiczenia audytoryjne: semestr 1 – 15 godz., semestr 2 – 15 godz.	
(13) Treści programowe	

B. ćwiczenia audytoryjne: semestr pierwszy 15 godz.

Treści programowe	Liczba godzin
1. Pojęcie perswazji. 6 podstawowych mechanizmów perswazji.	2 godz.
2. Perswazja a manipulacja. Manipulacja w języku propagandy politycznej (nowomowa) i w prasie dzisiejszej.	3 godz.
3. Język kampanii wyborczej. Pojęcie sloganu. Hasła wyborcze i wartościowanie kandydatów. Analiza środków perswazyjnych w ulotach wyborczych.	3 godz.
4. Komplement jako akt mowy. Grzecznościowe akty mowy.	4 godz.
5. Językowe wykładniki perswazji w reklamie.	3 godz.
Semestr drugi – 15 godz.	
6. Fonetyczne, fleksyjne, słowotwórcze i składniowe środki perswazji w tytułach prasowych.	2 godz.
7. Sposoby perswazji wykorzystywane w dyskusji i przemówieniach. Rodzaje dyskusji, argumenty logiczne, rzeczowe i emocjonalne. Styl przemówień.	4 godz.
8. Perswazyjna funkcja gestów.	2 godz.
9. Źródła skuteczności manipulacji – sądy, rola stereotypów. Zasady i techniki demaskowania manipulacji.	3 godz.
10. Czym jest wizerunek? Kreowanie wizerunku. Sztuka autoprezentacji.	4 godz.
Suma godzin	15+15

(14) Metody dydaktyczne	Dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia praktyczne, analiza przypadków
-------------------------	---

(15) Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Zaliczenie z oceną – ustalenie oceny na podstawie ocen cząstkowych oraz przygotowanie/ zredagowanie/ wygłoszenie tekstu o funkcji perswazyjnej
--------------------------------------	--

(16) Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	Efekt 1 XVA4_W01	Student/-ka nie zna typów perswazji oraz głównych technik perswazji.	Student/-ka zna terminologię związaną z perswazją oraz nazywa główne techniki perswazji.	Student/-ka zna dobrze terminologię związaną z perswazją oraz omawia przynajmniej cztery techniki perswazji.	Student/-ka zna typy perswazji oraz omawia wszystkie poznane techniki perswazji.
	Efekt 2 XVA4_W02	Student nie rozpoznaje środków służących sztuce przekonywania i namawiania.	Student/-ka wylicza najważniejsze językowe środki służące perswazji	Student/-ka wylicza językowe i niejęzykowe środki służące perswazji	Student/-ka wylicza wszystkie poznane na zajęciach językowe i niejęzykowe środki służące perswazji w różnych typach tekstów
	Efekt 3	Student/-ka	Student/-ka	Student/-ka	Student/-ka

	XVA4_W03	nie rozróżnia mechanizmów perswazji i manipulacji.	umie wskazać najważniejsze różnice między manipulacją a perswazją na wybranym przykładzie.	dobrze rozróżnia mechanizmy manipulacji i perswazji w wybranym tekście	wskazuje różnice między manipulacją a perswazją w różnych gatunkowo i stylistycznie ukształtowanych tekstach
	Efekt 4 XVA4_U01	Student/-ka nie potrafi analizować i tworzyć tekstów, w których dominuje funkcja perswazyjna	Student/-ka potrafi zanalizować teksty, w których dominuje funkcja perswazyjna (reklama, ulotka wyborcza, przemówienie, grzecznościowe akty mowy: komplement, chwalenie się itp.)	Student/-ka analizuje teksty o dominującej funkcji perswazyjnej i umie zredagować dwa różne gatunkowo teksty.	Student/-ka analizuje i tworzy teksty, w których dominuje funkcja perswazyjna (reklama, ulotka wyborcza, przemówienie, grzecznościowe akty mowy: komplement, chwalenie się itp.)
	Efekt 5 XVA4_U02	Student/-ka nie potrafi poddać krytyce tekstów o funkcji manipulacyjnej	Student/-ka na wybranym przykładzie potrafi zanalizować tekst o dominującej funkcji manipulacyjnej	Student/-ka analizuje teksty realizujące funkcję manipulacyjną i potrafi ocenić językowe środki manipulacji tekście i ich wartość	Student/-ka potrafi ocenić źródła skuteczności manipulacji – analizuje sądy, rolę stereotypów. Potrafi poddać krytycznemu oglądowi zasady i techniki demaskowania manipulacji.
	Efekt				
<p>Na ocenę dostateczną: znajomość podstawowych językowych środków perswazji i manipulacji oraz omówienie ich w jednym typie tekstów.</p> <p>Na ocenę dobrą – znajomość technik perswazyjnych w dwu typach tekstów</p>					

	Na ocenę bardzo dobrą – omówienie językowych technik perswazyjnych w tekstach ustnych (rozmowa, wykład, mowa) i pisanych (reklama, ulotka wyborcza, przemówienie)	
(17) Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność	Liczba godzin/nakład pracy studenta
	Ćwiczenia	godz. 15 + 15
	przygotowanie do ćwiczeń	godz. 15 + 20
	czas na przygotowanie referatu, prezentacji, ćwiczeń itp.	godz. 20 + 25
	udział w konsultacjach	-godz. 10 + 15
	Zbieranie materiału przykładowego	-godz. 15 + 25
	SUMA GODZIN	75 + 100 = 175
	LICZBA PUNKTÓW ECTS	3 + 4
(18) Język wykładowy	Język polski	
(19) Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	
(20) Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>J. Bralczyk, <i>O języku polskiej propagandy politycznej lat siedemdziesiątych</i>, Warszawa 2001.</p> <p>J. Bralczyk, <i>Manipuluję, manipulujesz, manipuluje</i>, „Charaktery”, nr 69 10/2002.</p> <p>J. Bralczyk, <i>Język na sprzedaż</i>, Warszawa 1998.</p> <p>R. Cialdini, <i>Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka</i>, Gdańsk 1996.</p> <p>A. Grybosiova, <i>O dystansie, szacunku i tolerancji w mediach</i>, w: <i>Język w mediach masowych</i>, red. J. Bralczyk, K. Mosiołek-Kłosińska, Warszawa 2000.</p> <p>M. Kochan, <i>Slogany w reklamie i polityce</i>, Warszawa 2002.</p> <p>G. E. Kwiatkowska, <i>Zasada poprawności politycznej – technika manipulacji czy wpływ społeczny?</i> w: <i>Pomiędzy wpływem społecznym i manipulacją. Typowe i nietypowe przejawy</i>, red. G. E. Kwiatkowska, Lublin 2008.</p> <p>M. Leary, <i>Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji</i>, Gdańsk 1999.</p> <p>P. Lewiński, <i>Retoryka w reklamie</i>, Warszawa</p> <p>T. Łysakowski, <i>Wpływowe osoby. Gramatyka i perswazja</i>, Warszawa 2005.</p> <p>M. Marcjanik, <i>Polska grzeczność językowa</i>, Kielce 2002.</p> <p>K. Ożóg, <i>Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku</i>, Rzeszów.</p> <p>K. Stasiuk, <i>Modele perswazji</i>, w: <i>Pomiędzy wpływem społecznym i manipulacją. Typowe i nietypowe przejawy</i>, red. G. E. Kwiatkowska, Lublin 2008.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>G. Białopiotrowicz, <i>Kreowanie wizerunku w biznesie i polityce</i>, Warszawa 2009.</p> <p>M. Głowiński, <i>Nowomowa</i>, w: <i>Współczesny język polski</i>, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.</p> <p>R. Przybylska, <i>Czy w języku polskim istnieje osobna kategoria adresatów?</i> w: <i>Język w komunikacji</i>, t. 1, red. G. Habrajska, Łódź 2001.</p> <p><i>Pomiędzy wpływem społecznym i manipulacją. Typowe i nietypowe przejawy</i>, red. G. E. Kwiatkowska, Lublin 2008.</p>	

	M. Marcjanik, <i>W kręgu grzeczności</i> , Kielce 2001.
--	---

XVA5. REDAKCJA TEKSTÓW UŻYTKOWYCH:
rok akademicki 2012/2013

Nazwa przedmiotu	Redakcja tekstów użytkowych	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej, Zakład Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XVA5	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	Studia drugiego stopnia	Studia stacjonarne
Rodzaj przedmiotu	p. specjalności kultura społeczna i medialna, językoznawczy	
Rok i semestr studiów	Rok pierwszy, semestr drugi oraz rok drugi, semestr trzeci	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Dr Robert Słabczyński	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Dr hab. Jadwiga Lizak, dr Małgorzata Kułakowska, dr Agnieszka Myszka, dr Ewa Oronowicz - Kida, dr Grażyna Filip, dr Urszula Gajewska, dr Wioletta Kochmańska, dr Maria Krauz, dr Ewa Błachowicz, dr Bożena Taras, dr Robert Słabczyński	
Cele zajęć z przedmiotu		
Kształcenie umiejętności (oraz sprawności językowo-komunikacyjnej) w zakresie analizy tekstologicznej, stylistycznej, językowej i pragmatycznej tekstów użytkowych. Zapoznanie studentów ze stylową dyferencjacją polszczyzny, repertuarem gatunków użytkowych, ich pragmatyką, zasadami realizacji.		
Wymagania wstępne	Wiedza o języku polskim nabyta na poprzednich etapach kształcenia, szczególnie z zakresu stylistyki praktycznej, kultury języka.	

Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XVA5_W01- student/ka wymienia swoiste cechy oraz reguły realizacji wybranych gatunków użytkowych ;</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XVA5_U01- student/ka redaguje tekst użytkowy zgodnie z wymogami określonego gatunku;</p> <p>XVA5_U02 – student/ka poprawnie dobiera środki językowe do określonego gatunku tekstu użytkowego, uwzględniając przy tym tło pragmatyczne komunikatu;</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XVA5_K01 – student/ka jest zorientowany/a na pogłębianie wiedzy zdobytej na ćwiczeniach</p>
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
<p>Ćwiczenia warsztatowe- 15 godz.</p> <p>Ćwiczenia warsztatowe- 15 godz.</p>	
Treści programowe	
<p>Komunikacja w administracji (2 g.)</p> <p>Wypowiedź administracyjna jako mikroakt mowy (2 g.)</p> <p>Gatunkowe wzorce, tło pragmatyczne rozporządzeń i zarządzeń, regulaminu, decyzji administracyjnej, umowy (kontraktu), raportu, sprawozdania, upoważnienia, zaświadczenia, notatki służbowej, protokołu, sprawozdania. Ćwiczenia w redagowaniu wymienionych gatunków. (18 g.)</p> <p>Teksty dla mediów. (8 g.)</p>	
Metody dydaktyczne	Analiza tekstów, ćwiczenia związane z redagowaniem różnych tekstów użytkowych, elementy wykładu, referat, praca w grupach.
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	<p>Ocena formatywna (bieżąca):</p> <p>F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (každorazowo podczas trwania zajęć);</p> <p>F2. Ocena zadanej pracy (zredagowanie określonych gatunków tekstów użytkowych, przygotowanie prezentacji);</p>

	<p>Ocena podsumowująca:</p> <p>P1. Ocena wynikająca z ocen cząstkowych za zredagowane teksty i przygotowane referaty*;</p> <p>*Wskazane formy ocen odnoszą się do wszystkich założonych w niniejszym sylabusie efektów kształcenia.</p> <p>Weryfikacja efektów kształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3 efekty sprawdzone na podstawie przygotowanych prac, 2. 1 efekt sprawdzony na podstawie przygotowanej prezentacji. 				
Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	Efekt 1 (XVA5-W01)	Student/ka nie potrafi wymienić cech charakterystycznych oraz zasad realizacji gatunków użytkowych prezentowanych podczas ćwiczeń, nie zna zaleconej literatury przedmiotu.	Student/ka potrafi wymienić cechy charakterystyczne i zasady realizacji co najmniej 10 gatunków użytkowych prezentowanych podczas ćwiczeń, w znikomym stopniu orientuje się w zaleconej literaturze przedmiotu.	Student/ka potrafi wymienić cechy charakterystyczne i zasady realizacji co najmniej 14 gatunków użytkowych prezentowanych podczas ćwiczeń, dobrze orientuje się w zaleconej literaturze przedmiotu.	Student/ka potrafi wymienić cechy charakterystyczne i zasady realizacji co najmniej 16 gatunków użytkowych prezentowanych podczas ćwiczeń, bardzo dobrze orientuje się w zaleconej literaturze przedmiotu.
	Efekt 1 (XVA5-U01)	Student/ka nie potrafi zredagować tekstów odpowiadających wymogom określonych gatunków użytkowych.	Student/ka potrafi poprawnie zredagować co najmniej 10 tekstów odpowiadających wymogom określonych gatunków użytkowych.	Student/ka potrafi poprawnie zredagować co najmniej 14 tekstów odpowiadających wymogom określonych gatunków użytkowych.	Student/ka potrafi poprawnie zredagować co najmniej 16 tekstów odpowiadających wymogom określonych gatunków użytkowych.
	Efekt 1 (XVA5-U02)	Student/ka nie potrafi dobrać środków językowych do określonego gatunku tekstu użytkowego.	Student/ka potrafi w stopniu dostatecznym dobrać środki językowe do określonych tekstów	Student/ka potrafi w stopniu dobrym dobrać środki językowe do określonych tekstów użytkowych,	Student/ka potrafi w stopniu bardzo dobrym dobrać środki językowe do określonych

			użytkowych, uwzględniając przy tym tło pragmatyczne komunikatu.	uwzględniając przy tym tło pragmatyczne komunikatu.	tekstów użytkowych, uwzględniając przy tym tło pragmatyczne komunikatu.
	Efekt 1 (XVA5-K01)	Student/ka nie potrafi wymienić ani jednej publikacji spoza zalecanej literatury przedmiotu.	Student/ka potrafi wymienić kilka publikacji dotyczących literatury przedmiotu spoza listy literatury podstawowej i uzupełniającej.	Student/ka potrafi wymienić co najmniej 6 publikacji dotyczących literatury przedmiotu spoza listy literatury podstawowej i uzupełniającej.	Student/ka potrafi wymienić co najmniej 9 publikacji dotyczących literatury przedmiotu spoza listy literatury podstawowej i uzupełniającej.
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność		Liczba godzin/nakład pracy studenta		
	ćwiczenia		30 godz.		
	przygotowanie do ćwiczeń		60 godz.		
	konsultacje		4 godz.		
	czas na przygotowanie referatu, prezentacji		26 godz.		
	redagowanie tekstów		40 godz.		
	czas na obowiązkową lekturę ośmiu tekstów z zakresu literatury zalecanej		40 godz.		
	Suma godzin		200 godz.		
Liczba punktów ECTS		7			
Język wykładowy	Język polski				
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	-				
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Boniecka B., Panasiuk J., <i>By wyjść poza standard</i> (życiorys, podanie a list motywacyjny), [w:] <i>Gatunki mowy i ich ewolucja, t. 2, Tekst a gatunek</i>, red. Danuta Ostaszewska, Katowice 2004, s. 75–92.</p> <p>Boniecka B., Panasiuk J., <i>Życiorys na tle innych wypowiedzi biograficznych</i>, [w:] <i>W zwierciadle języka i kultury</i>, red. Jan Adamowski, Stanisława</p>				

Niebrzegowska, Lublin 1999, s. 152–169.

Belke H., *Problemy typologii i klasyfikacji tekstów użytkowych*, „Pamiętnik Literacki”, 1979, z. 3.

Gajda S., *Gatunkowe wzorce wypowiedzi*, [w:] *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku*, t. 2: *Współczesny język polski*, pod red. J. Bartmińskiego.

Grabias S. *Język w zachowaniach społecznych*, Lublin 1997.

Malinowska E., *Wypowiedzi administracyjne – struktura i pragmatyka*, Opole 2001.

Markowski A., *Jak dobrze mówić i pisać po polsku*, Warszawa 2008.

Ostaszewska D. (red.), *Gatunki mowy i ich ewolucja*. T. I. *Mowy piękno wielorakie*, Katowice 2000.

Ostaszewska D. (red.), *Gatunki mowy i ich ewolucja*. T. II. *Tekst a gatunek*, Katowice 2004.

Wierzbicka A., Wierzbicki P., *Praktyczna stylistyka*, Warszawa 1970.

Wojtak M., *Genologia tekstów użytkowych*, [w:] *Polonistyka w przebudowie. Literaturoznawstwo – wiedza o języku – wiedza o kulturze – edukacja. Zjazd Polonistów*. Kraków, 22–25 września 2004, t. 1, zespół red. Małgorzata Czermińska (przewodnicząca), Stanisław Gajda, Krzysztof Kłosiński, Anna Legeżyńska, Andrzej Z. Makowiecki, Ryszard Nycz, Kraków, s. 132–148.

Wojtak M., *O stylowym wariacie języka na przykładzie tekstów urzędowych*, [w:] *Systematyzacja pojęć w stylistyce*, pod red. S. Gajdy, Opole 1992.

Literatura uzupełniająca:

Barańczak A., *Poetyka współczesnych przepisów kulinarnych*, „Teksty”, 1975, nr 4;

Boniecka B., *Przelamywanie paradygmatu gatunkowo-stylistycznego tekstu życiorysu*, [w:] *Gatunki mowy i ich ewolucja*, t. 1, *Mowy piękno wielorakie*, red. Danuta Ostaszewska, Katowice 2000, s. 47–73.

Głowiński M., *Poetyka wobec tekstów nieliterackich*, [w:] *Poetyka i okolice*, Warszawa 1992.

Markiewicz H., *Wyznaczniki literatury*, [w:] *Prace wybrane*, red. Stanisław Balbus, t. 3, *Główne problemy wiedzy o literaturze*, Kraków 1996.

Sobstyl K., *Ogłoszenia towarzysko-matrymonialne w języku polskim i niemieckim. Studium pragmatolingwistyczne*, Lublin 2002.

	<p>Witosz B., <i>Genologia lingwistyczna. Zarys problematyki</i>, Katowice 2005.</p> <p>Wojtak M., <i>Pragmatyczne aspekty analiz stylistycznych</i>, [w:] <i>Stylistyka a pragmatyka</i>, red. Bożena Witosz, Katowice 2001.</p> <p>Wojtak M., <i>Z problematyki opisu stylu tekstów użytkowych – na podstawie ogłoszeń matrymonialnych</i>, „Poradnik Językowy” 1990, nr 2.</p>
--	---

XVA6. JEZYK W RELACJACH SPOŁECZNYCH:
rok akademicki 2012/2013

Nazwa przedmiotu	Język w relacjach społecznych	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej/ Zakład Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XVA6	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	drugiego stopnia	stacjonarne
Rodzaj przedmiotu	p. specjalności kultura społeczna i medialna, językoznawczy	
Rok i semestr studiów	rok drugi/semestr trzeci	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	prof. K. Ożóg	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	dr E. Błachowicz, dr G. Filip, dr U. Gajewska, dr W. Kochmańska, dr M. Krauz, prof. K. Ożóg, dr R. Słabczyński, dr B. Taras	
Cele zajęć z przedmiotu		
<p>C1. Pogłębienie wiedzy o roli czynników społecznych dla kształtowania wewnętrznych odmian języka narodowego</p> <p>C2. Uszczegółowienie wiedzy o pojęciu socjolektu i typologią socjolektalnych odmian języka polskiego</p> <p>C3. Dookreślenie społecznych uwarunkowań zachowań językowych.</p>		

Wymagania wstępne	Student/-ka zdobył wiedzę, umiejętności i kompetencje zgodnie z wymogami dla przedmiotów studiów 1 stopnia: gramatyka opisowa języka polskiego, stylistyka praktyczna lingwistyka tekstu, podstawy językoznawstwa, kultura języka polskiego	
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XVA6_W01 - Student/-ka definiuje socjolekt.</p> <p>XVA6_W02 - Student/-ka prezentuje typologię podziału socjolektu</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XVA6_U01 - Student/-ka wykrywa zależności pomiędzy strukturą społeczną a kształtowaną w niej strukturą języka</p> <p>XVA6_U02 - Student/-ka projektuje czynniki wpływające na powstawanie socjolektów, integrując wiedzę z zakresu językoznawstwa i dziedzin językoznawstwa zewnętrznego.</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XVA6_K01 - Student/-ka pracuje w zespole w celu wykrycia mechanizmów organizacji języka</p> <p>XVA6_K02 - Student/-ka dyskutuje na zadany temat w oparciu o reguły grzeczności językowej</p>	
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin		
ćwiczenia audytoryjne – 15 godzin		
Treści programowe		
	treści merytoryczne przedmiotu	liczba godzin
	Pojęcie socjolektu. Terminologia na jego oznaczenie.	2 godz.
	Sosjolekty w kontaktach społecznych (grupa społ. jako wspólnota komunikacyjna, język narodowy – istota, funkcje, odmiany, style i rejestry języka) – ćwiczenia praktyczne	2 godz.
	Socjolekt w perspektywie lingwistycznej (przykłady klasyfikacji)	1 godz.
	Wybrane socjolekty języka narodowego – ich struktura i funkcje	1 godz.
	Kreowanie obrazu świata w podstawowym zasobie leksykalnym a w socjolektach	2 godz.
	Językowa struktura socjolektów – system leksykalny. Rola neologizmów w systemie.	1 godz.
	Społeczne uwarunkowania zachowań językowych – zachowania ponadjęzykowe.	1 godz.
	Dyskursywne ujęcie zachowań językowych (ze względu na nadawcę, odbiorcę, sytuację)	1 godz.
	Sprawność komunikacyjna w świetle kształtujących ją czynników (kompetencje nadawcy, ranga odbiorców, sytuacja językowa, cel wypowiedzi)	2 godz.
	Ustne kolokwium zaliczeniowe	2 godz.,
	razem:	15 godzin

Metody dydaktyczne	analiza materiału, dyskusja, praca w grupach				
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	<p>Ocena formatywna (bieżąca): F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (każdorazowo podczas trwania zajęć); F2. Ocena zadanej pracy w grupach (przygotowanie prezentacji, przedstawienie wyników własnych badań itp.);</p> <p>Ocena podsumowująca: Uśredniona ocena z (częstkowych za ustnego kolokwium na koniec semestru (obejmująca tematykę wszystkich zajęć), aktywność studenta podczas zajęć, stosunek studenta do przedmiotu) *Wskazane formy ocen odnoszą się do wszystkich założonych w niniejszym sylabusie efektów kształcenia.</p>				
Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	Efekt 1 XVA6_W0 1	Student/-ka nie rozróżnia socjolektu spośród odmian języka.	Student/-ka identyfikuje socjolekt, podaje jego definicję	Student/-ka w stopniu dobrym opisuje socjolekt spośród odmian języka.	Student/-ka wyczerpująco opisuje socjolekt
	Efekt 2 XVA6_W0 2	Student/-ka nie zna typologii podziału socjolektu	Student/-ka zna w stopniu podstawowym typologię podziału socjolektów	Student/-ka zna w stopniu dobrym kryteria pozwalające dzielić socjolekty	Student/-ka w stopniu bardzo dobrym zna typologię podziału socjolektów
	Efekt 3 XVA6_U0 1	Student/-ka nie wykrywa zależności pomiędzy strukturą społeczną a kształtowaną w niej strukturą języka	Student/-ka analizuje jedną z zależności decydującą o ukształtowania języka w świetle czynników społecznych	Student/-ka analizuje więcej jak jedną z zależności decydującą o ukształtowania języka w świetle czynników społecznych	Student/-ka analizuje wszystkie zależności decydujące o ukształtowania języka w świetle czynników społecznych
	Efekt 4 XVA6_U0 2	Student/-ka nie projektuje czynników wpływających na powstawanie socjolektów, integrując wiedzę z zakresu językoznawstwa i dziedzin językoznawstwa	Student/-ka projektuje jeden z czynników wpływających na powstawanie socjolektów dzięki integracji wiedzy z zakresu językoznawstwa i dziedzin	Student/-ka projektuje co najmniej dwa z czynników wpływających na powstawanie socjolektów dzięki integracji wiedzy z zakresu językoznawstwa i dziedzin	Student/-ka projektuje wszystkie czynniki wpływające na powstawanie socjolektów dzięki integracji wiedzy z zakresu językoznawstwa i dziedzin

		zewnątrznego.	językoznawst wa zewnątrznego	a zewnątrznego	językoznawst wa zewnątrznego
	Efekt 5 XVA6_K0 1	Student/-ka nie pracuje w zespole w celu wykrycia mechanizmów organizacji języka	Student/-ka pracuje w zespole w celu wykrycia mechanizmów organizacji języka ale nie jest otwarta na dyskusję	Student/-ka pracuje w zespole, koryguje błędy w świetle dyskusji i podporządkowu je się kierownikowi zespołu, w celu wykrycia mechanizmów organizacji języka	Student/-ka pracuje w zespole pełniąc w nim rolę kierownika zespołu w celu wykrycia mechanizmów organizacji języka
	Efekt 6 XVA6_K0 2	Student/-ka nie dyskutuje na zadany temat w oparciu o reguły grzeczności językowej	Student/-ka sporadycznie dyskutuje na zadany temat w oparciu o reguły grzeczności językowej	Student/-ka często dyskutuje na zadany temat w oparciu o reguły grzeczności językowej	Student/-ka zabiera głos w każdej dyskusji na zadany temat w oparciu o reguły grzeczności językowej
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność			Liczba godzin/nakład pracy studenta	
	ćwiczenia			15 godz.	
	przygotowanie do ćwiczeń (lektura pozycji bibliografii)			25 godz.	
	czas na przygotowanie referatu, prezentacji itp.			15 godz.	
	udział w konsultacjach			5-godz..	
	przygotowanie do ustnego kolokwium zaliczeniowego			15 -godz.	
	SUMA GODZIN			75 godzin	
	LICZBA PUNKTÓW ECTS			2	
Język wykładowy	Język polski				
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie przewiduje się				
Literatura	Literatura podstawowa: S. Grabias, Język w zachowaniach społecznych, Lublin 2003 M. Peisert, Etykieta językowa jako przejaw edukacji społecznej i kulturowej, [w:] Język a Kultura, t. 6, Polska etykieta językowa, pod red. J. Anusiewiczza i				

M. Marcjanik, Wrocław 1991

K. Ożóg, *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku : wybrane zagadnienia*, wyd. 3, Rzeszów 2011

Literatura uzupełniająca:

J. Bartmiński, red., *Współczesny język polski*, Lublin 2010

Język a Kultura, t. 6, *Polska etykieta językowa*, pod red. J. Anusiewicza i M. Marcjanik, Wrocław 1991

J. Bartmiński, *Styl potoczny jako centrum systemu stylowego języka*, [w:] S. Gajda, red. *Synteza w stylistyce słowiańskiej*, Opole 1991

W. Budziszewska, *Żargon ochweśnicki*, Łódź 1957

W. Dynak, *O słownictwie i metaforze łowieckiej*, [w:] M. Graszewicz, J. Kolbuszewski, red., *Kultura, literatura, folklor*, Warszawa 1988

S. Gajda, *Rozwój polskiej terminologii górniczej*, Opole 1976

S. Grabias, *O ekspresywności języka*, Lublin 1981

S. Hoppe, *Słownik języka łowieckiego*, Warszawa 1970

L. Kaczmarek, T. Skubalanka, S. Grabias, *Słownik gwary studenckiej*, Lublin 1994

M. Kamińska, *Polszczyzna najstarszego pokolenia*, [w:] *Literatura i język Łodzi. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej 18 i 19 kwietnia 1978 r.*, Łódź 1978

S. Kania, *Polska gwara żołnierska lat 1914 – 1939*, Zielona Góra 1978

Z. Klemensiewicz, *O różnych odmianach polszczyzny*, Warszawa 1953

A. Kłosowska, *Socjologia kultury*, Warszawa 1983

E. Kołodziejek, *Gwara środowiskowa marynarzy na tle subkultury marynarskiej*, Szczecin 1994

J. Ożdżyński, *Polskie współczesne słownictwo sportowe*, Wrocław 1970

J. Ożdżyński, *Morska wspólnota kulturowa w świetle faktów językowych*, Kraków 1989

K. Ożóg, *Język w służbie polityki : językowy kształt kampanii wyborczych*, Rzeszów 2004

K. Ożóg, *Zwroty grzecznościowe współczesnej polszczyzny mówionej : (na materiale języka mówionego mieszkańców Krakowa)*, Kraków 1990

M. Pękalski, *Tajny język sitarski*, „Literatura Ludowa” nr 5 – 6, 1959

F. Pluta, *Język polski w okresie drugiej wojny światowej*, Opole 1975

J. Ross, *Z dziejów polskiego słownictwa lekarskiego*, „Język Polski”, z.4, 1965

B. Stanecka-Tyralska, *Z zagadnień współczesnego słownictwa sportu jeździeckiego*, „Sprawozdania Łódzkiego Towarzystwa Naukowego”, nr *, Łódź 1969

K. Stępiak, *Słownik gwar środowisk dewiacyjnych*, Warszawa 1986

H. Ułaszyn, *Język złodziejski*, Łódź 1951

H. Ułaszyn, *Przyczynki leksykalne. Trzy gwary uczniowskie: wielkopolska, królewiacka i galicyjska*, „Prace Komisji Filologicznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”, z. 5, Poznań 1938

S. Urbańczyk, *Rozwój języka narodowego. Pojęcia i terminologia*, [w:] *Z dziejów powstania języków narodowych i literackich*, red. Tenże, Warszawa 1956

L. Wasilewski, *Słowniczek gwary partyjnej w Królestwie Polskim*, „Materiały i Prace Komisji Językowej”, 1912

B. Wiczorkiewicz, *Słownik gwary warszawskiej XIX wieku*, Warszawa

	1966
--	------

Nazwa przedmiotu	Praktyka ciągła w instytucjach życia publicznego lub mediach	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej/ Zakład Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XVA7	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	drugiego stopnia	stacjonarne
Rodzaj przedmiotu	przedmiot modułu kultura społeczna i medialna	
Rok i semestr studiów	Po roku I. Zaliczenie rok II/ semestr III	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr Maria Krauz, dr Wioleta Kochmańska	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	dr Maria Krauz, dr Wioleta Kochmańska	
Cele zajęć z przedmiotu		
C1. Praktyczne przygotowanie studentów do pracy w instytucjach życia publicznego. C2. Kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy merytorycznej w praktyce. C3. Kształtowanie umiejętności w zakresie sprawnego i poprawnego komunikowania się w języku ojczystym (zasady redagowania tekstów użytkowych i wygłaszania mów okolicznościowych).		
Wymagania wstępne	Student/ka zaliczył wszystkie przedmioty specjalności Językowe kreowanie wizerunku objęte programem dla I-go roku studiów 2-go stopnia	
Efekty kształcenia	<p>Wiedza: W01 – student/ka prezentuje rozszerzoną wiedzę dotyczącą komunikacji interpersonalnej (ustnej i pisemnej) w instytucjach życia publicznego, W02 – student/ka charakteryzuje językowe środki perswazji w wypowiedziach publicznych i tekstach użytkowych.</p> <p>Umiejętności: U01 – student/ka potrafi wystąpić publicznie w imieniu</p>	

	<p>instytucji (wygłosić stosowną mowę okolicznościową, udzielić wywiadu, przeprosić, zapowiedzieć, powitać itp.), stosując odpowiednie normy językowe, kulturowe i społeczne</p> <p>U02 – student/ka sprawnie redaguje teksty okolicznościowe i użytkowe, łącząc wiedzę o wzorcach gatunkowych z technikami perswazji np. oświadczenia dla prasy, komunikaty, ulotki wyborcze, reklamy instytucji i in.)</p> <p>Kompetencje społeczne: K01 – student/ka potrafi współpracować w zespole, K02 – student/ka rozumie potrzebę dalszego samokształcenia i rozwoju zawodowego</p>
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Praktyka ciągła – 30 godz.	
Treści programowe	
Praktyka ciągła w wybranych instytucjach kultury. 30 godz. według treści ustalonych przez osobę przyjmującą praktykanta.	
Metody dydaktyczne	metoda oglądowa, dyskusja, zajęcia praktyczne
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	- zaliczenie z oceną; - ocenianie bieżące (w trakcie hospitacji); - ocena przedłożonej dokumentacji z praktyk.
Metody i kryteria oceny	<p>Na zaliczenie praktyki składa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udokumentowane w dzienniku praktyk umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej dostosowanej do specyfiki wybranej przez studenta instytucji życia publicznego (20 %) weryfikujące efekty: W01, U01, K01, - ocenianie bieżące (20 %), czyli wykonywanie przez studenta przydzielonych mu zadań, zgodnie z harmonogramem danej instytucji życia publicznego. Weryfikuje wszystkie efekty dotyczące umiejętności oraz K01, - ocena bieżąca pracy studenta – hospitacje opiekunów praktyk (40 %) wg kryteriów <i>Wytycznych praktyk</i>. Weryfikuje efekty z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. <p>UWAGA: Warunkiem koniecznym do uzyskania zaliczenia praktyki ciągłej jest przedłożenie nauczycielowi akademickiemu – kierownikowi praktyki (w terminie dwóch tygodni po zakończonej praktyce) kompletu dokumentów, tj. uzupełnionego dziennika praktyk a także arkusza uwag</p>

	i spostrzeżeń z wystawioną przez opiekuna praktyk opinią i oceną końcową oraz zaświadczenia o odbyciu praktyk.	
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność	Liczba godzin/nakład pracy studenta
	Praktyka ciągła	30 godz.
	Zaznajomienie się z organizacją pracy wybranej instytucji życia publicznego i bhp;	5 godz.
	Przygotowanie merytoryczne i organizacyjne do pracy w zespole;	10 godz.
	Czas na przygotowanie wypowiedzi ustnych i tekstów pisemnych;	10 godz.
	Udział w konsultacjach	2 godz.
	Przygotowanie dokumentacji dla kierownika praktyk	3 godz.
	SUMA GODZIN	60
	LICZBA PUNKTÓW ECTS	2
	Język wykładowy	polski
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	nie dotyczy	
Literatura	Student/ka, w zależności od wybranego miejsca praktyki, korzysta z literatury z zakresu przedmiotów językoznawczych	

XV B. MODUŁ Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW DZIENNIKARSKICH

XVB8. KOMUNIKACJA W MEDIACH MASOWYCH:

rok akademicki 2012/2013

(1) Nazwa przedmiotu	Komunikacja w mediach masowych
(2) Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej/Zakład Języka Polskiego
(3) Kod przedmiotu	XVB8

(4) Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	II stopnia	stacjonarne
(5) Rodzaj przedmiotu	p. specjalności kultura społeczna i medialna, dziennikarski	
(6) Rok i semestr studiów	drugi/semestr III	
(7) Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	prof. dr hab. Kazimierz Ożóg	
(8) Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	dr Ewa Błachowicz, dr Wioletta Kochmańska, dr Bożena Taras	
(9) Cele zajęć z przedmiotu		
C1. Określenie cech różniących komunikowanie masowe od innych form komunikowania.		
C2. Uzyskanie wiedzy na temat mediów masowych: czym są i jaka jest ich rola w komunikacji.		
C3. Poznanie procesu komunikowania w wybranych mediach.		
(10) Wymagania wstępne	Przedmioty z zakresu nauki o języku ujęte w programie I roku studiów II stopnia	
(11) Efekty kształcenia	<p>Wiedza: XVB8_W01 –student/ka charakteryzuje komunikację masową na tle innych form komunikacji XVB8_W02 – student/ka poznaje tradycję badań nad komunikowaniem masowym w Polsce i na świecie</p> <p>Umiejętności: XVB8_U01 - student/ka analizuje proces komunikacji masowej pod kątem funkcji i cech językowych XVB8_U02 – student/ka charakteryzuje komunikację w poszczególnych mediach masowych (prasa, radio, telewizja, Internet)</p> <p>Kompetencje społeczne: XVB8_K02 – student/ka zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii na temat komunikacji w mediach masowych</p>	
(12) Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin		
wykład –15 godz.		
(13) Treści programowe		
1) Zajęcia organizacyjne: omówienie problematyki wykładu. Zdefiniowanie pojęć: media masowe, komunikowanie masowe – 1 godz. 2) Media jako środki i nośniki komunikowania. Ewolucja mediów i ich klasyfikacja – 2 godz. 3) Tradycja badań nad komunikowaniem masowym – 2 godz. 4) Manipulacja językowa w komunikacji – 2 godz. 5) Język w mediach masowych – 2 godz. 6) Komunikacja w poszczególnych mediach masowych – 4 godz. 7) Konteksty komunikowania masowego (reklama w mediach, teksty wyborcze) – 2 godz.		
(14) Metody dydaktyczne	wykład, analiza przypadków	
(15) Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Ocena formatywna (bieżąca): F1. Obecność na wykładach i stopień komunikatywności między prowadzącym a studentem. Ocena podsumowująca:	

		P1. Egzamin ustny (obejmuje wszystkie zagadnienia podane w treściach programowych).			
(16) Metody i kryteria oceny		Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
	Efekt 1 XVB8 – W01	Student/ka nie potrafi scharakteryzować komunikacji masowej na tle innych form komunikacji.	Student/ka wybiórczo charakteryzuje komunikację masową na tle innych form komunikacji.	Student/ka ogólnie charakteryzuje komunikację masową na tle innych form komunikacji..	Student/ka dokładnie charakteryzuje komunikację masową na tle innych form komunikacji.
	Efekt 2 XVB8 – W02	Student/ka nie odtwarza tradycji badań nad komunikowaniem masowym w Polsce i na świecie.	Student/ka wybiórczo odtwarza tradycję badań nad komunikowaniem masowym w Polsce i na świecie, przywołując niewiele faktów.	Student/ka ogólnie odtwarza tradycję badań nad komunikowaniem masowym w Polsce i na świecie, przywołując kilka faktów.	Student/ka dokładnie odtwarza tradycję badań nad komunikowaniem masowym w Polsce i na świecie, przywołując większość faktów.
	Efekt 3 XVB8 – U01	Student/ka nie analizuje procesu komunikacji masowej pod kątem funkcji i cech językowych.	Student/ka wybiórczo analizuje proces komunikacji masowej pod kątem funkcji i cech językowych, podając pojedynczy przykład funkcji i cechy językowej.	Student/ka ogólnie analizuje proces komunikacji masowej pod kątem funkcji i cech językowych, podając kilka przykładów funkcji i cech językowych.	Student/ka dokładnie analizuje proces komunikacji masowej pod kątem funkcji i cech językowych, podając większość przykładów funkcji i cech językowych.
	Efekt 4 XVB8 – U02	Student/ka nie porównuje procesu komunikacji w poszczególnych mediach.	Student/ka wybiórczo porównuje proces komunikacji w poszczególnych mediach, wykazując niewiele różnic i podobieństw.	Student/ka ogólnie porównuje proces komunikacji w poszczególnych mediach, wykazując kilka różnic i podobieństw.	Student/ka dokładnie porównuje proces komunikacji w poszczególnych mediach, wykazując większość różnic i podobieństw.

	Efekt 5 XVB8 – K02	Student/ka nie zachowuje krytycyzmu w wyrażaniu opinii na temat komunikacji w mediach masowych.	Student/ka zachowuje ostrożny krytycyzm w wyrażaniu opinii na temat komunikacji w mediach masowych.	Student/ka zachowuje duży krytycyzm w wyrażaniu opinii na temat komunikacji w mediach masowych.	Student/ka zachowuje bardzo duży krytycyzm w wyrażaniu opinii na temat komunikacji w mediach masowych.
(17) Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność			Liczba godzin/nakład pracy studenta	
	wykład			15 godz.	
	udział w konsultacjach			10 godz.	
	przygotowanie do egzaminu			20 godz.	
	obserwacja materiału badawczego			30 godz.	
	SUMA GODZIN			75 godz.	
	LICZBA PUNKTÓW ECTS			3	
(18) Język wykładowy	Język polski				
(19) Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	nie przewiduje się				
(20) Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1).B. Dobek-Ostrowska, <i>Komunikowanie polityczne i publiczne</i>, Warszawa 2006. 2) T. Goban-Klas, <i>Komunikowanie i media masowe. Teorie prasy, radia, telewizji i Internetu</i>, Warszawa 1999. 3) <i>Język w mediach masowych</i>, red. J. Bralczyk, K. Mosiołek-Kłosińska, Warszawa 2000. 4) <i>Komunikowanie masowe</i>, red. J. Rulla, Z. Korsak, Bydgoszcz 1996. 5) M. Mrozowski, <i>Między manipulacją a poznaniem. Człowiek w świecie mediów</i>, Warszawa 1991. 6) <i>Polszczyzna w komunikowaniu publicznym</i>, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, J. Majkowska, Warszawa 1999. 7) <i>Współczesne systemy komunikowania</i>, red. B. Dobek-Ostrowska, Wrocław 1997. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B. Dobek-Ostrowska, <i>Podstawy komunikowania społecznego</i>, Wrocław 1999. 2) <i>Dziennikarstwo i świat mediów</i>, red. Z. Bauer, E. Chudziński, Kraków 2000. 3) M. Filipiak, <i>Homo communicans. Wprowadzenie do teorii masowego komunikowania</i>, Lublin 2003. 4) M. Fleischer, <i>Ogólna teoria komunikacji</i>, Wrocław 2007. 5) E. Griffin, <i>Podstawy komunikacji społecznej</i>, przeł. M. Tokarz, Gdańsk 2003. 6) J. Grzenia, <i>Komunikacja językowa w Internecie</i>, Warszawa 2006. 7) J. Mikułowski-Pomorski, <i>Jak narody porozumiewają się ze sobą w komunikacji międzykulturowej i komunikowaniu medialnym</i>, Kraków 2006. 				

XVB9. RETORYKA DZIENNIKARSKA:

rok akademicki 2012/2013

Nazwa przedmiotu	Retoryka dziennikarska	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny/ Instytut Filologii Polskiej	
Kod przedmiotu	XVB9	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia / Specjalność: filologia angielska	Studia drugiego stopnia	Studia stacjonarne
Rodzaj przedmiotu	p. specjalności kultura społeczna i medialna, dziennikarski	
Rok i semestr studiów	Rok I, semestr1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Prof. dr hab. Kazimierz Ożóg	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	mgr Magdalena Baławender oraz Pracownicy Zakładu Języka Polskiego	
Cele zajęć z przedmiotu		
C1. Kształcenie spójności, logiczności, poprawności językowej wypowiedzi - w przetworzeniu medialnym. C2. Wdrożenie reguł, zasad kompozycji retorycznej i etyki wypowiedzi. C3. Wskazanie na interakcyjność współczesnych środków komunikacji i oddziaływania komunikacji masowej.		
Wymagana wstępne	<ul style="list-style-type: none"> • Wiedza uzyskana w czasie zajęć językoznawczych-prowadzonych w dotychczasowym toku studiów. • Umiejętność przekazywania swojej wiedzy. Zainteresowanie współczesnymi mediami.	
Efekty kształcenia	<u>Wiedza:</u> studentka, student - <ul style="list-style-type: none"> • XVB9-WO1-definiuje pojęcia z zakresu komunikacji medialnej, retoryki, etyki wypowiedzi. • XVB9-WO2- szkoli sztukę żywego słowa. • XVB9-WO3- ocenia teksty i wypowiedzi dziennikarskie. • XVB9-WO4 – tworzy własne teksty – mieszczące się w obrębie podstawowych gatunków dziennikarskich. <u>Umiejętności:</u> _studentka, student –	

	<ul style="list-style-type: none"> • XVB9-UO1-redaguje teksty z uwzględnieniem technik i zasad kompozycji podstawowych gatunków dziennikarskich. • XVB9-UO2-rozpoznaje uchybienia natury językowej, logicznej, kompozycyjnej, etycznej w środkach masowej komunikacji. • XVB9- UO3-poddaje ocenie i krytyce rzetelność, poprawność informacji medialnej. <p><u>Kompetencje społeczne:</u></p> <p>studentka, student -</p> <ul style="list-style-type: none"> • XVB9- KO1-troszczy się o etykę i kulturę języka wypowiedzi w przestrzeni publicznej. • XVB9- KO2-zachowuje otwartość i tolerancję w wyrażaniu opinii. • XVB9- KO3-pracuje w zespole.
--	---

Forma(y)
zajęć, liczba realizowanych godzin

15 godzin ćwiczeń audytoryjnych

Treści programowe

<ul style="list-style-type: none"> • Retoryka – wiedza, sztuka, umiejętność. (2 godziny) • Historia mediów, gatunki dziennikarskie. (2 godziny) • Prawo mediów, etyka dziennikarska oraz dziennikarskie źródła informacji (2 godziny) • Retoryka – narzędzie władzy, dominacji, językowe wykładniki. (1godzina) • Retoryczna struktura tekstu w medialnym przetworzeniu. (2 godziny) • Kryteria poprawności językowej, kultury żywego słowa – a skuteczność oddziaływania tekstu. (2 godziny) • Erystyka jako jedna z form prowadzenia sporów. Założenia i funkcje erystyki. Erystyka a etyka. (2 godziny) <p>Retoryka w języku polityków i dziennikarzy (kompetencja komunikacyjna, strategie retoryczne, etyka, etykieta językowa). (1 godzina)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategie potrzebne w autoprezentacji. (1 godzina) <hr/>
--

Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, dyskusja, ćwiczenia, warsztaty redakcyjne.
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Bieżąca ocena studenta, prezentacja, samodzielne teksty (systematycznie pisane, relacje, sprawozdania, itp.), praca końcowa.
Metody i kryteria oceny	<p>50 punktów = bieżąca ocena studenta (aktywność na zajęciach + samodzielne teksty)</p> <p>35 punktów = prezentacja</p> <p>15 punktów = brak nieobecności</p> <hr/> <p>0-49= ocena 2,0</p> <p>50-60 = ocena 3,0</p> <p>61-70 = ocena 3,5</p> <p>71-79 = ocena 4,0</p> <p>80-89 = ocena 4,5</p> <p>90-100 = ocena 5,0</p>
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	<p>Ćwiczenia = 15 godzin</p> <p>Przygotowanie do zajęć = 10 godzin</p> <p>Samodzielna lektura potrzebna do przedmiotu i przygotowania prezentacji = 20 godzin</p> <p>Przygotowanie prezentacji = 15 godzin</p> <p>Przygotowanie tekstów bieżących = 12 godzin</p> <p>Przygotowanie się do zaliczenia = 4 godziny</p> <p>Udział w konsultacjach = 6 godzin</p> <p>Razem =82 godziny</p>
Język wykładowy	Język polski
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	-

Literatura

Literatura podstawowa:

Z. Bauer, E. Chudziński,(red.) *Dziennikarstwo i świat mediów*, Kraków 2000.

J. Bralczyk, *Język polityki i polityków*, w: *O zagrożeniach i bogactwie polszczyzny*, red. J. Miodek, Wrocław 2004.

J. Fras, *Dziennikarski warsztat językowy*, Warszawa 1999.

I. Kamińska-Szmaj, *Słowa na wolności*, Wrocław 2001.

M. Kochan, *Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach*, Kraków 2005.

M. Korolko, *Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 1998.

H. Lemmermann, *Komunikacja werbalna. Szkoła retoryki*, Warszawa 1999.

W Pisarek, *Retoryka dziennikarska*, Kraków 2002.

J. Puzynina, *Etyka międzyludzkiej komunikacji*, Warszawa 1993.

K. Szymanek, *Sztuka argumentacji. Słownik terminologiczny*

Warszawa 2002.

A. Wiszniewski, *Sztuka mówienia*, Katowice 2003.

M. Wojtak, *Gatunki prasowe*, Lublin 2004.

Kazimierz Wolny Zmorzyński Andrzej Kaliszewski
Wojciech Furman, *Gatunki dziennikarskie teoria - praktyka – język*, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

J. Adamowski, *O warsztacie dziennikarskim*, Warszawa 2002.

J. Antas, *Niewerbalne środki i strategie przekonywania stosowane w telewizyjnych debatach polityków* w: *Sztuka perswazji*, (red. R.Garpiel, K. Leszczyńska, Kraków 2004, s.183-194.

	<p>Z. Bajka, <i>Historia mediów</i>, Karków 2008.</p> <p>B. Boniecka, J. Panasiuk, <i>O języku audycji radiowych</i>, Lublin 2001</p> <p>A.M. Gill, K. Whedbee, <i>Retoryka w: Dyskurs jako struktura I proces</i>, pod red., T. A. van Dijka, Warszawa 2001, s. 182-213.</p> <p>K. Mroziewicz, <i>Dziennikarz w globalnej wiosce</i>,</p> <p>L. Olszański, <i>Dziennikarstwo internetowe</i>, Warszawa 2006.</p> <p>W. Pisarek, <i>Słowa między ludźmi</i>, Warszawa 1985.</p> <p>T. Pszczołowski, <i>Umiejętność przekonywania i dyskusji</i>, Warszawa 1963.</p> <p>J. Wasilewski, <i>Retoryka dominacji</i>, Warszawa 2006.</p>
--	---

XVB10. WSPÓŁCZESNE MEDIA W POLSCE Z LEKTORATEM PRASY

KRAJOWEJ:

rok akademicki 2012/2013

(1) Nazwa przedmiotu	Współczesne media w Polsce z lektorem prasy krajowej	
(2) Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny Uniwersytetu Rzeszowskiego. Instytut Filologii Polskiej	
(3) Kod przedmiotu	XVB10	
(4) Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	studia 2. stopnia	stacjonarne
(5) Rodzaj przedmiotu	p. specjalności kultura społeczna i medialna, dziennikarski	
(6) Rok i semestr studiów	drugi/ semestr czwarty	
(7) Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Dr Piotr Wisz	
(8) Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Dr Piotr Wisz	
(9) Cele zajęć z przedmiotu		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pogłębienie i synteza wiadomości o współczesnych mediach w Polsce ▪ Kształcenie samodzielnego myślenia o roli, miejscu i odpowiedzialności za przekaz medialny w Polsce. 	
(10) Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zajęć <i>Media w UE, Społeczna rola mediów, Język wypowiedzi publicznych i Komunikacja w mediach masowych.</i>
(11) Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XV B_W01 Student/ka ma uporządkowaną i rozszerzoną wiedzę o współczesnych mediach w Polsce, zorientowaną na zastosowanie w pracy w mediach i różnego typu instytucjach</p> <p>XV B_W08 Student/ka ma podstawową wiedzę o odbiorcach mediów w Polsce.</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XV B_U01 Student/ka potrafi zastosować znajomość polskiej i europejskiej kultury w działalności związanej z mediami.</p> <p>XV B_U06 Student/ka posiada poszerzone umiejętności w zakresie oceny jakości i poziomu usług związanych z działalnością mediów w Polsce.</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XV B_K01 Student/ka rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego.</p>
(12) Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Wykład z lektorem prasy krajowej - 30 godz.	
(13) Treści programowe	
Rynek mediów w Polsce – 1 godz. Stacje radiowe w Polsce – 3 godz. Telewizja w Polsce - 3 godz. Internet w Polsce - 2 godz. Rozwój i ewolucja rynku prasowego w III RP – 2 godz. Analiza rynku prasowego w Polsce (z lektorem prasy) – 15 godz. Media elektroniczne w Polsce wobec globalizacji – 2 godz. Podstawowe akty prawne i finansowanie mediów w Polsce - 2 godz.	

(14) Metody dydaktyczne	Wykład, wykład z prezentacją multimedialną.
(15) Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Zaliczenie z oceną.
(16) Metody i kryteria oceny	<p>Kolokwium cząstkowe, wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej i kolokwium końcowe.</p> <p>Efekt K2A_W01, K2A_W08:</p> <p>Kryteria oceny niedostatecznej: Student/ka nie wykonał/a pisemnej pracy zaliczeniowej, nie zna treści zagadnień związanych z funkcjonowaniem rynku mediów w Polsce współczesnej oraz nie ma podstawowej wiedzy o odbiorcach mediów w Polsce.</p> <p>Kryteria oceny dostatecznej: Student/ka wykonał/a pisemną pracę zaliczeniową, zna ogólnie część zagadnień związanych z funkcjonowaniem rynku mediów w Polsce współczesnej, posiada częściową wiedzę o odbiorcach mediów w Polsce, w stopniu dostatecznym orientuje się w zalecanej literaturze przedmiotu.</p> <p>Kryteria oceny dobrej: Student/ka wykonał/a pisemną pracę zaliczeniową, zna w stopniu dobrym większość zagadnień związanych z funkcjonowaniem rynku mediów w Polsce współczesnej oraz ma podstawową wiedzę o odbiorcach mediów w Polsce, dobrze orientuje się w zalecanej literaturze przedmiotu.</p> <p>Kryteria oceny bardzo dobrej: Student/ka wykonał/a pisemną pracę zaliczeniową, zna w bardzo dobrym stopniu zagadnienia związane z funkcjonowaniem rynku mediów w Polsce współczesnej, posiada w stopniu bardzo dobrym wiedzę o odbiorcach mediów w Polsce, bardzo dobrze orientuje się w zalecanej literaturze.</p> <p>Efekt K2A_U01, K2A_U06:</p> <p>Kryteria oceny niedostatecznej: Student/ka nie potrafi zastosować znajomość polskiej i europejskiej kultury w działalności związanej z mediami oraz nie posiada poszerzonych umiejętności w zakresie oceny jakości i poziomu usług związanych z działalnością mediów w Polsce.</p> <p>Kryteria oceny dostatecznej: Student/ka potrafi w stopniu dostatecznym zastosować znajomość polskiej i europejskiej kultury w działalności związanej z mediami oraz posiada dostatecznie poszerzone umiejętności w zakresie oceny jakości i poziomu usług związanych z działalnością mediów w Polsce.</p> <p>Kryteria oceny dobrej: Student/ka potrafi w stopniu dobrym zastosować znajomość polskiej i europejskiej kultury w działalności związanej z mediami oraz posiada dobrze poszerzone umiejętności w zakresie oceny jakości i poziomu usług związanych z działalnością</p>

	<p>mediów w Polsce.</p> <p>Kryteria oceny bardzo dobrej: Student/ka potrafi w stopniu bardzo dobrym zastosować znajomość polskiej i europejskiej kultury w działalności związanej z mediami oraz posiada bardzo dobrze poszerzone umiejętności w zakresie oceny jakości i poziomu usług związanych z działalnością mediów w Polsce.</p>
(17) Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	<p>Wykład - 30 godz.</p> <p>Lektura literatury przedmiotu – 20 godz.</p> <p>Udział w konsultacjach – 3 godz.</p> <p>Przygotowanie do zajęć związanych z lektoratem prasy krajowej – 25 godz.</p> <p>Przygotowania do cząstkowego kolokwium – 12 godz.</p> <p>Czas na napisanie pisemnej pracy zaliczeniowej - 15 godz.</p> <p>Przygotowanie do kolokwium końcowego – 15 godz.</p> <p>LICZBA PUNKTÓW ECTS - 6</p>
(18) Język wykładowy	Język polski
(19) Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie przewiduje się
(20) Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>S. Jędrzejewski, <i>Radio. Renesans. Od monopolu do konkurencji</i>, Warszawa 2007.</p> <p>W. Godzic, <i>Telewizja jako kultura</i>, Krakow 1999.</p> <p><i>Spoleczeństwo informacyjne</i>, pod red. L.W. Habera i M. Niezgody, Kraków 2005.</p> <p><i>Dziennikarstwo i świat mediów</i>, pod red. Z. Bauera i E. Chudzińskiego, Kraków 2004.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>A. Działo, S. Wijowski, <i>Internet – szansa czy zagrożenie</i>, Kraków 2001.</p> <p>A. i M. Mattelart, <i>Teoria komunikacji</i>, Kraków 2002.</p> <p>J. Kłoczowski, <i>Polska-Europa</i>, Gdańsk 2002.</p> <p>J. Mikułowski Pomorski, <i>Zmieniający się świat mediów</i>, Kraków</p>

	2008.
--	-------